VIŠJA STROKOVNA ŠOLA ACADEMIA

MARIBOR

SNEMANJE DRUŽINSKIH PRAZNIKOV: PROFESIONALNI SNEMALEC ALI TELEFON

Kandidatka: Maša Rubin

Vrsta študija: študentka izrednega študija

Študijski program: Medijska produkcija

Mentor predavatelj: mag. Rene Maurin

Mentor v podjetju: mag. Katjuša Grof Štih, univ. dipl. nov.

Lektorica: Valerija Vegič, prof. slov.

Maribor, 2024

IZJAVA O AVTORSTVU DIPLOMSKEGA DELA

Podpisana Maša Rubin sem avtorica diplomskega dela z naslovom Snemanje družinskih praznikov: profesionalni snemalec ali telefon, ki sem ga napisala pod mentorstvom mag. Reneja Maurina ter mag. Katjuše Grof Štih, uni. dipl. nov.

S svojim podpisom zagotavljam, da:

- je predloženo delo izključno rezultat mojega dela,
- sem poskrbela, da so dela in mnenja drugih avtorjev, ki jih uporabljam v predloženi nalogi, navedena oz. citirana skladno s pravili Višje strokovne šole Academia Maribor,
- se zavedam, da je plagiatorstvo – predstavljanje tujih del oz. misli, kot moje lastne kaznivo po Zakonu o avtorski in sorodnih pravicah (Uradni list RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 68/08, 110/13, 56/15 in 63/16 – ZKUASP); prekršek pa podleže tudi ukrepom Višje strokovne šole Academia Maribor skladno z njenimi pravili,
- skladno z 32.a členom ZASP dovoljujem Višji strokovni šoli Academia Maribor objavo diplomskega dela na spletnem portalu šole.

Maribor, februar 2024 Podpis študenta:

ZAHVALA

Zahvaljujem se mentorju, mag. Reneju Maurinu, za pomoč, svetovanje in usmerjanje pri pisanju diplomskega dela. Prav tako se zahvaljujem mentorici v podjetju, gospe Katjuši Grof Štih.

Zahvalo namenjam tudi svoji družini in prijateljem, ki so me podpirali in spodbujali.

POVZETEK

Snemanje družinskih praznikov se je začelo s tem, da so ljudje hoteli imeti spomin na druženje s svojimi domačimi in najdražjimi.

V diplomskem delu smo želeli raziskati snemanje družinskih praznikov. V teoretičnem delu smo najprej raziskali razvoj samega snemanja v zgodnjih začetkih, kako so začeli snemati in kako so si pomagali, kaj so uporabljali in kdo je bil prvi, ki je posnel gibljive slike. Prav tako smo raziskali prve kamere, ki so bile dostopne ljudem, in zakaj so bile ravno te uporabne.

V raziskovalnem delu smo izvedli anketo med ljudmi. Glede na to, da je do danes sama tehnologija telefonov tako zelo napredovala in imajo danes skoraj vsi že svoj pametni telefon z zmogljivo kamero, smo anketirance povprašali, ali se še sploh odločajo za najem snemalca za snemanje družinskih praznikov. Obenem smo jih povprašali, kaj bi jih pritegnilo, da bi se za najem snemalca odločili. Prav tako smo raziskovali, ali se ljudje v današnjih časih raje odločajo za snemanje družinskih praznikov s telefonom ali najamejo snemalca. Preden smo samo anketiranje izvedli, smo si zastavili tudi štiri hipoteze, ki smo jih po analizi ankete potrdili ali ovrgli.

V diplomskem delu smo izvedli tudi svoj video izdelek. Projekt smo si zastavili in izvedli v celoti sami. Preden smo se projekta lotili, smo izvedli viharjenje možganov in določili temo projekta. Zatem smo pripravili moodboard, izbrali lokacijo, primarni in sekundarni font, določili cilje projekta, napisali scenarij ter izdelali finančni načrt. Nato smo načrtovali tudi izvedbo samega projekta. Predprodukcijo, produkcijo in postprodukcijo smo razdelili na posamezne dni glede na čas, ki smo ga predvidevali za izvedbo posameznega dela projekta. Po izvedbi projekta smo naredili načrt za trženje in promocijo. Prav tako smo izvedli analizo izvedbe celotnega projekta in podali mnenje o možnih popravkih, ki bi jih v prihodnje morali upoštevati. Raziskali smo tudi krovno temo, ki smo jo uvrstili v četrto hipotezo.

Ob koncu diplomskega dela smo podali še končne ugotovitve.

Ključne besede: *snemanje, družinski prazniki, kamera, samostojni projekt, anketa*

ABSTRACT

THE POWER OF RECORDING MEMORIES THROUGH LENS

Filming family holidays started with the fact that people wanted to have a memory of spending time with their family and loved ones.

In the diploma thesis, we wanted to research the recording of family holidays. In the theoretical part, we first investigated the development of recording itself in the early days, how they started recording, how they helped each other, what they used, who were the first to record moving images. We also researched which were the first cameras that were generally accessible to people and why they were useful.

In the research part, we conducted a survey among people. Given that phone technology has advanced so much to this day and almost everyone has a smartphone with a powerful camera, we asked the respondents if they still decide to hire a videographer to record family holidays. At the same time, we asked them what would attract them to decide to hire a videographer. We also researched whether people nowadays prefer to record family holidays with a phone or decide to hire a videographer. Before conducting the survey itself, we also set four hypotheses, which we confirmed or refuted after analyzing the survey.

In the diploma thesis, we also implemented our video product. We set ourselves the project and implemented it entirely ourselves. Before starting the implementation of the project, we brainstormed and determined the topic of the project itself. After that, we prepared a mood board, we chose the location, the primary and secondary font, determined the project goals, made a scenario and created a financial plan. After that, we made an implementation plan for the project itself. Pre-production, production and post-production were divided into individual days according to how much time we estimated for the implementation of each part of the project. After the successful implementation of the project, we made a plan for possible marketing and promotion. We also carried out a final analysis of the implementation of the entire project and gave an opinion on possible corrections that should be taken into account in the future. We also investigated the overarching the,e, wich we classified under the fourth hypothesis.

At the end of the thesis, we gave final conclusions.

Keywords: *filming, family holidays, camera, independent project, survey*

KAZALO VSEBINE

1 UVOD 9

1.1 Opis področja in opredelitev problema 9

1.2 Namen, cilji in osnovne trditve 9

1.3 Predpostavke in omejitve 10

1.4 Uporabljene raziskovalne metode 10

2 ZGODOVINA 11

2.1 Kamere 11

2.2 Začetki snemanja družinskih praznikov 13

2.3 Oglaševanje 17

3 TELEFONI 18

3.1 Prvi telefon s kamero 18

2.3 Prvi telefon z možnostjo snemanja 18

4 ANALIZA ANKETE 20

4.1 Vprašanja 20

4.2 Analiza ankete 27

4.3 Hipoteze 28

5 BTEC 2023 »Umetnost, oblikovanje in dobro počutje« 30

6 IZDELEK 31

6.1 Opis projekta 31

6.2 Izdelava sinopsisa za video projekt 31

6.3 Lokacija 35

6.4 Oprema 36

6.5 Načrt izvedbe 36

6.6 Finančni načrt 37

6.7 Končno poročilo 37

6.8 Trženje in promocija 38
7 SKLEP 39
8 VIRI IN LITERATURA 41
8.1 Viri slik 42
PRILOGE 43
Anketa 43

KAZALO SLIK

SLIKA 1: EUMIGOVA KAMERA VIENNETTE – ENA PRVIH ZA NOVI FORMAT SUPER-OSEM 12
SLIKA 2: POROČNA FOTOGRAFIJA 16
SLIKA 3: POGREB 16
SLIKA 4: KYOCERA VP-210 18
SLIKA 5: NOKIA N90 19
SLIKA 6: IZSEK IZ VIDEA 1 31
SLIKA 7: IZSEK IZ VIDEA 2 32
SLIKA 8: IZSEK IZ VIDEA 3 32
SLIKA 9: IZSEK IZ VIDEA 4 33
SLIKA 10: IZSEK IZ VIDEA 5 33
SLIKA 11: IZSEK IZ VIDEA 6 34
SLIKA 12: IZSEK IZ VIDEA 7 34
SLIKA 13: IZSEK IZ VIDEA 8 35
SLIKA 14: LOKACIJA 35
SLIKA 15: OPREMA 36

KAZALO TABEL

TABELA 1: PRIKAZ REZULTATOV PRVEGA VPRAŠANJA 16
TABELA 2: PRIKAZ REZULTATOV PODVPRAŠANJA ZA VSE, KI SO NA PRVO VPRAŠANJE ODGOVORILI PRITRDILNO 17
TABELA 3: PRIKAZ REZULTATOV PODVPRAŠANJA ZA VSE, KI NA PRVO VPRAŠANJE NISO ODGOVORILI PRITRDILNO 17
TABELA 4: PRIKAZ REZULTATOV DRUGEGA VPRAŠANJA 18
TABELA 5: PRIKAZ REZULTATOV TRETJEGA VPRAŠANJA 19
TABELA 6: PRIKAZ REZULTATOV ČETRTEGA VPRAŠANJA 19
TABELA 7: PRIKAZ REZULTATOV PETEGA VPRAŠANJA 20
TABELA 8: PRIKAZ REZULTATOV ŠESTEGA VPRAŠANJA 21
TABELA 9: PRIKAZ REZULTATOV SEDMEGA VPRAŠANJA 21
TABELA 10: PRIKAZ REZULTATOV OSMEGA VPRAŠANJA 22
TABELA 11: PRIKAZ REZULTATOV DEVETEGA VPRAŠANJA 23
TABELA 12: PRIKAZ REZULTATOV DESETEGA VPRAŠANJA 24
TABELA 13: PRIKAZ REZULTATOV ENAJSTEGA VPRAŠANJA 25

TABELA 16: FINANČNI NAČRT..... 30

1 UVOD

1.1 Opis področja in opredelitev problema

S pomočjo diplomskega dela želimo ugotoviti in se naučiti prodajati in promovirati delo videografa, saj v prihodnosti želimo postati samostojni podjetniki v video produkciji. Svoje delo želimo strankam ponuditi na čim izvirnejši način, da bi se pozneje še vrnile. V diplomskem delu bomo raziskali tudi trg dela in kaj ljudi pritegne k najemu snemalca oz. kaj jih odbija. Težava, ki je najbolj pritegnila našo pozornost, je snemanje družinskih praznikov. Ljudje so se nekoč bolj odločali za najem snemalcev za snemanje porok. Danes se veliko ljudi ne odloči za to in denar raje porabijo za nekaj drugega ali pa se posnamejo s telefoni. Prav tako je s snemanjem rojstnih dni in drugih družinskih praznikov. Velikokrat tudi snemalca zamenjajo pametni telefoni, saj imajo ti že vgrajene kamere, s katerimi je mogoče ustvariti dobre posnetke. Tako smo želeli izvedeti, kaj moramo pri svojem delu spremeniti, nadgraditi in ponuditi strankam, da se bodo odločile za najem snemalca in ne za družinskega člana, ki jih bo snemal s telefonom.

1.2 Namen, cilji in osnovne trditve

Z diplomskim delom bi radi poglobili znanje na področju video produkcije in bolje spoznali trg dela. Na podlagi ankete želimo ugotoviti, kakšno je povpraševanje po video produkciji, kako razmišljajo stranke in kako jih pridobiti. Prav tako želimo poglobiti znanje ustvarjanja družinskih spominov skozi objektive.

Hipoteze/trditve diplomskega dela:

– H1: Ljudje se odločijo za najem profesionalnega snemalca za snemanje družinskih praznikov zaradi pomanjkanja tehničnega znanja in sposobnosti.

– H2: Ljudje se ne odločajo za snemanje družinskih praznikov zaradi čezmerne odvisnosti tehnologije in želje po neposrednem doživljanju brez motenj snemalca.

– H3: Zaradi razvitosti tehnologije v pametnih telefonih se ljudje ne odločijo za najem snemalne ekipe.

– H4 – dodatna hipoteza: BTEC 2023 »Umetnost, oblikovanje in dobro počutje«.

1.3 Predpostavke in omejitve

Pri pisanju diplomskega dela bi lahko odkrili težave pri virih. Viri o zgodovini kamer, ki so bile cenovno dostopnejše ljudem, bi lahko bili nepravilni in bi tako imeli težave z zbiranjem podatkov, ki so pomembni in uporabni. Pri zgodovini snemanja družinskih dogodkov bi težava lahko bila prav tako pri virih. Lahko bi bilo premalo virov o dejanskem snemanju in postopkih le-teh. Prav tako bi se težave lahko pojavile pri izpolnjevanju ankete. Če bi anketo izpolnilo premalo ljudi, ne bi imeli dovolj podatkov za primerjavo podatkov.

1.4 Uporabljene raziskovalne metode

Za raziskavo diplomskega dela bomo uporabili anketo. Z njo bomo analizirali, ali se ljudje danes odločajo za najem snemalcev ali uporabijo telefon za snemanje družinskih praznikov. Uporabljali bomo kvalitativne metode.

Povezava do izdelka: https://www.youtube.com/watch?v=uRMcFYX9WKA.

2 ZGODOVINA

2.1 Kamere

Antonić je ugotovil, da se je snemanje med amaterskimi snemalci začelo razvijati iz radovednosti in želje po spoznavanju nove umetnosti, ki se je takrat pojavila. Kot amaterske snemalce so najeli ljudi, ki so snemali v prostem času in ne profesionalno. Na trgu dela so bili označeni kot manj vredni. Ker je oprema bila takrat zelo draga, zanimanja za nov konjiček ni bilo. Industrija je to hitro uvidela. Tako se je že leta 1902 na trgu pojavila kamera tovarne Erneman Kino I. Kamera je imela trak širine 17,5 mm, katerega perforacija je na sredini med slikama. Bila je tudi prvi domači amaterski projektor. Tovarna Erneman je čez dve leti izdala še Kino II. Od svoje predhodnice se je razlikovala le po tem, da se je negativ lahko kopiral na pozitiv (Antonić, 1984).

Thompson in Bordwell sta ugotovila, da je leta 1923 Eastman Kodak vpeljal 16-milimetrski format, namenjen predvsem domači uporabi in izdelavi izobraževalnih filmov. V času druge svetovne vojne se je uporaba 16-milimetrskega traku zelo razširila, saj je bil primeren za snemanje med boji. Tako so lahko filmi krožili po vojaških postojankah in domačih frontah. Po vojni se je ta format razširil po vsem svetu, kjer so ga uporabljali eksperimentatorji in dokumentaristi (Thompson & Bordwell, 2009).

Prav tako sta ugotovila, da so se televizije v Evropi pojavile leta 1950. 16-milimetrski format je bil zaradi nizke cene in prilagodljivosti standardni format za reportaže, reklame in televizijske filme (prav tam).

Hkrati pravita: »Proizvajalci so začeli izdelovati profesionalne 16-milimetrske kamere. Večina teh kamer je imela zume in refleksna iskala, ki so omogočala snemalcu, da je med snemanjem gledal naravnost skozi objektiv« (prav tam, str. 446).

Ugotovila sta tudi, da je v boju za prevlado na trgu med formatom 16 in 9,5 mm prevladalo 8 mm. Klasična osmica je tako postala rekvizit tistih, ki so se z zvokom hoteli popolnoma opremiti. Še vedno je ostal v uporabi 16-milimetrski film, medtem ko 9,5-milimetrske niso več uporabljali veliko. Klasična osmica je tako postala sinonim amaterskega ukvarjanja s snemanjem (prav tam).

Antonić ugotavlja, da je ob koncu leta 1964 Kodak razvil novi format, ki ga je poimenoval 'super-osem'. Tako so se na trgu začele pojavljati nove kamere, projektorji in montažne mize.

Širina traku je ostala 8 milimetrov, vendar je ni bilo več treba rezati po razvijanju, ker je bila enojna. Kljub vsemu se je dvakratna super-osem proizvajala. Perforacije na super-osem so prepolovljene, nekoliko se je povečala tudi razdalja med njimi, prav tako so bliže robu. S tem načinom je bilo mogoče povečati površino filmske slike za približno 50 %. Slika iz formata super-osem je imela dimenzije 4,01 × 5,36 mm in površino 21,49 mm². Ker je bil ton na klasičnem formatu osmice že dovolj dober, so pri super-osem pozornost namenili magnetnemu ozvočenju. Pri klasični osmici je magnetni sloj nameščen med robom in perforacijo ter je širok 0,8 mm, medtem ko se na formatu super-osem nahaja med drugim robom in sliko ter je širok 0,9 mm. Magnetni sloj, ki je zelo ozek, je na obeh straneh. V primerjavi s klasičnim osemmilimetrskim formatom ima super-osem kar dve veliki prednosti, in sicer nekaj večjo sliko in boljši magnetni zvok. Tako je projekcija slike na platnu ne samo boljša, ampak se lahko format slike še poveča. Tudi snemanje zvoka in reprodukcija sta veliko boljša. Veliko proizvajalcev je tako začelo na trg pošiljati kamere za format super-osem, ki so imele hitrost snemanja od 25 slik na sekundo. To so naredili, ker so s tem formatom želeli priti na televizijo (Antonić, 1984).

Slika 1: Eumigova kamera Viennette – ena prvih za novi format super-osem

Vir: (https://kamerastore.com/cdn/shop/products/vilette-1-MN.jpg?v=1679558848&width=1445)

Čeprav je na trg prišla super-osem, so se zavedali, da to ne bo uspeh, ki se bo zgodil čez noč. Veliko amaterskih snemalcev je namreč še vedno uporabljalo klasično osmico. To, da bosta na voljo oba formata, so se zavedali tudi proizvajalci projektorjev, ki so te prilagodili, da so bili primerni za oba formata (prav tam).

Čok je ugotovil, da se je z razvojem televizije začel tudi razvoj televizijskih kamer. To so bile okorne naprave z občutljivimi elektronskimi tokokrogi, slabo ločljivostjo, majhnim svetlobnim razponom in nizko občutljivostjo na svetlobo. Težava teh je bila, da so bile primerne le za studijsko snemanje in neposreden prenos gibljive slike. Izvajanje snemanj na terenu je bilo tedaj tehnološko in logistično zelo zahtevno. Prvotno so za snemanje na terenu uporabljali že preizkušeno filmsko tehnologijo. Toda tudi televizijska kamera se je počasi razvijala in postajala priročnejša in mobilnejša. Ko so se televizijske kamere dokončno razvile, so se pojavile elektronske kamere (Čok, Digitalna kinematografija, 2022).

Hkrati pravi: »Proizvajalci elektronskih kamer so tržišče preplavili tudi z modeli kamer/kamkorderjev, namenjenih za ljubiteljsko ali polpoklicno rabo, in te so uspešno zamenjale dotlej precej razširjene ljubiteljske filmske formate (ožji 16-milimetrski ali 8-milimetrski film, filmske kasete Super 8)« (prav tam, str. 14).

2.2 Začetki snemanja družinskih praznikov

Snemanje družinskih praznikov se je razvilo iz fotografiranja. Ljudem so bili namreč najprej dostopni fotoaparati, šele nato kamere. Zato so se prvotno samo fotografirali.

Korpič je ugotovila, da se je fotografiranje družinskih praznikov razživelo po drugi svetovni vojni. Takrat je namreč fotografiranje postalo dostopnejše, saj je oprema bila cenovno ugodnejša. Kljub vsemu je bilo fotografiranje na začetku skromnejše, saj še niso imeli omogočenega dostopa do kakovostnejših pripomočkov. Ateljeji so imeli velika steklena okna, da bi fotografi pridobili največ svetlobe. Posledično so največ fotografirali pri dnevni svetlobi. Začelo se je predvsem s fotografiranjem porok. Prvotno so bile to strogo portretne fotografije, fotografiranje pa se je izvajalo samo v ateljejih. Fotografi so takrat najpogosteje fotografije posneli z velikimi ali manjšimi mehovkami (lesenimi kamerami z mehom in s črnim platnom), ki so bile stalna oprema v ateljeju. Pod črno platno se je skril fotograf, da je skozi leče preveril nameravani posnetek. Nato je z objektiva snel pokrovček. Ko je fotografska emulzija na plošči bila dovolj osvetljena, je objektiv znova pokril. Fotografi so takrat na prostem fotografirali le ob posebnih dogodkih. Pozneje so se razvili različni slogi in s tem tudi možnosti za fotografiranje. Ko je postalo fotografiranje še bolj znano in dostopno, so se ljudje fotografirali ob praznikih, predvsem v pustnem času. Ob družinskih praznikih pa so se fotografirali le ob birmah in porokah. Fotografije so bile izvedene v formatu razglednic. V sredini šestdesetih let se je razvilo več slogov poročnega fotografiranja, parom je pa bilo omogočeno tudi

fotografiranje v prostem slogu, saj so tudi fotografi imeli željo po iskanju novih kotov, položajev, kontrastov in osvetlitev. Prav tako so v ateljejih začeli fotografirati novorojenčke. Ta vrsta fotografiranja se vrača in je postala znova popularna v današnjem času (Korpič, 2010).

Antonić ugotavlja, da se je snemanje začelo z amaterskimi snemalci, ki jih je prihod nove tehnologije dovolj pritegnil. Osnovna oprema je takrat zajemala kamero, magnetoskop in televizor. Začeli so tako, da so kamero vzeli v roke, odprli objektiv, kamero usmerili v nekaj zanimivega in snemali, šele nato so hoteli izstopiti iz okvirjev. Takrat so postali pozorni na stabilnost kamere. Ugotovili so namreč, da se kamera v rokah snemalca ne sme tresti, saj bo to motilo gledalce in jim onemogočilo prikaz posnetka. Nagibi kamere morajo vedno biti premišljeni in nuditi poseben učinek, saj bo izkrivljanje slike šele takrat upravičeno, v nasprotnem primeru bo gledalca motilo. Najbolj stabilna položaja za snemanje sta bila, da so kamero držali v desni roki, levo so imeli na zgornji strani kamere, noge pa so imeli rahlo razkoračene. Pri drugem položaju kamero še vedno držijo enako, le da so s komolci naslonjeni na eno koleno (Antonić, 1984).

Hkrati ugotavlja, da je večina takratnih snemalcev bila amaterjev, ki so hoteli posneti družinsko slavje sorodnikov in prijateljev ali kakšen drugi družinski dogodek. Na začetku so snemali predvsem svoje družine za spomin, šele nato so imeli željo, da bi ustvarili nekaj več. Posnetki družinskih praznikov se niso veliko razlikovali od fotografij, saj se ljudje niso skoraj nič premikali. Tisti, ki so se snemanja družinskih praznikov lotili bolj profesionalno in z upoštevanjem določenih filmskih zakonitosti, so se spoprijemali s težavo, da so bile osebe v posnetkih nastavljene za fotografiranje. Ne glede na to, ali jih je v držo postavil snemalec ali so se sami, ljudje niso bili videti naravno. Bili so popolnoma urejeni, roke niso bile postavljene naravno, obraz so imeli obrnjen proti kameri, mimika pa ni bila sproščena. Takrat so ugotovili, da kamera ni primerna za poziranje, temveč mora beležiti naravno gibanje, ki ni prisiljeno, saj bo le tako posnetek imel vrednost. Tako je postalo pomembno, da se ljudje kamere navadijo ter da se ujamejo spontani trenutki. Pozneje so ugotovili, da ni smiselno snemati vsega, temveč le pomembnejše dogodke. Ni bilo potrebe po tem, da se dogaja nekaj velikega, le da ima pomen. Tako so začeli snemati velike prelomnice v življenju otrok, kot so birme in krst ter poroke. Veliko pa so se snemali tudi dogodki, ki so vključevali babice in dedke kot spomin za otroka, ko bo odrasel (prav tam).

Mikić pravi: »Za snemanje družinskih praznikov so obstajala osnovna pravila/napotki, ki so jim bila v pomoč:

1. Pred snemanjem preverite, ali kamera pravilno deluje.

2. Poglejte, kateri film imate v kameri.

3. Nadzorujte stanje traku.

4. Preglejte vir polnjenja kamere.

5. Če snemate s stativom, preverite, ali je vodoraven.

6. Pri snemanju z umetno svetlobo preverite filter.

7. Posebej pazite na ostrino, če uporabljate najožji kot (teleobjektiv).

8. Če snemate dinamično, najprej snemajte nekaj sekund statično, šele nato obrnite kamero. Na koncu obrata snemajte nekaj časa statično.

9. Ne približujte pogosto.

10. Če snemate zvok, preverite mikrofon.

11. Če snemate z ozkokotnim objektivom, uporabite stativ« (Mikić, 1979, str. 53).

Prav tako ugotavlja, da je bilo najbolj popularno snemanje porok, vendar je bilo to prvotno omejeno na bogate družine, ki so si lahko privoščile kamere in filmske kolute. Pozneje je prišlo v navado, da so ljudje plačevali za snemanje. Posnetki so bili časovno omejeni na 4 minute, saj so potem morali zamenjati film. Pri snemanju snemalec ne sme biti v napoto, prav tako ne sme biti vsiljiv in nadležen. Pomembno je bilo, da je ujel spontane in pomembne trenutke, predvsem prvi poljub in izmenjavo prstanov. Pav tako je moral paziti na svetlobo in poznati osnovna pravila. Pri fotografiranju je bilo pomembno, da sta mladoporočenca na sredini, zraven vsakega je priča, za njima stojijo starši, drugi pa se razporedijo okrog (prav tam).

Slika 2: Poročna fotografija

Vir: Pokrajinski muzej Ptuj-Ormož

F. Rubin (osebna komunikacija, december 2023) opisuje, da so se pogrebi večinoma fotografirali. Tako so najeli predvsem svojce ali bližnje prijatelje, ki so imeli fotoaparat. Pri samem fotografiranju je bilo pomembno, da se prikaže število ljudi, ki so bili prisotni na pogrebu. Prav tako je bilo pomembno, da se ljudje na fotografijah lahko prepoznajo. Pomembno je bilo še, da se na fotografije ujamejo pogrebni sprevod, govor duhovnika, spuščanje krste ali žare ter drugi govorniki.

Slika 3: Pogreb

Vir: (Lastni vir)

Makarovič in Modrej ugotavljata, da se je pri sv. krstu snemal prihod babice, ki nese otroka h krstu, ob njej pa hodita krstna botra in boter. Ob koncu se je fotografirala skupina krščencev, ki so jih v rokah držale babice, za njimi pa so stali botri in botre (Makarovič & Modrej, 1986).

Korpič ugotavlja, da je nekoč bilo popularno predvsem snemanje porok in krsta, v zadnjih letih pa je čedalje popularnejše snemanje in fotografiranje vsakega družinskega praznika. Prav tako so nekoč snemali in fotografirali pogrebe, a je to danes že zelo redko (Korpič, 2010).

2.3 Oglaševanje

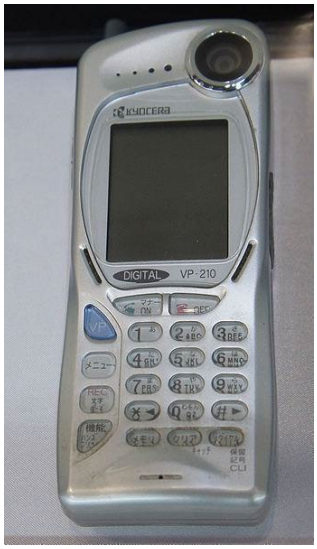
Korpič ugotavlja, da so se nekoč oglaševali predvsem s fotografijami. Motive so skrbno izbirali, saj so z njimi privabljali nove stranke. Izdeloval je portrete v obliki vizitke, kabinetni format (10 × 15 cm) in ozki pokončni format. Zatem so fotografije portretov lepili na kartone. Vizitne slike so v velikosti 6,5 × 10,5 cm nalepili na karton, vizitne karte kabinetnega formata pa 11 × 7 cm. Ti kartoni so se pozneje postavili v stekleno vitrino (izložbo), da so si ljudje lahko ogledali delo in se tako odločili za storitev (Korpič, 2010).

Danes se studii oglašujejo predvsem po družbenih omrežjih, kjer objavijo fotografije in videe preteklih snemanj in fotografiranj ter tako poskušajo privabiti nove stranke.

3 TELEFONI

3.1 Prvi telefon s kamero

Gregory ugotavlja, da je prvi telefon s kamero bil Kyocera VP-210. Razvili so ga leta 1999. Telefon je vključeval kamero s 110.000 slikovnimi pikami in dvopalčni barvni zaslon za ogled posnete fotografije (Gregory, 2022).

Slika 4: Kyocera VP-210

Vir: (https://historycooperative.org/first-camera-the-history-of-cameras/)

Telefoni s kamero niso bili najbolj uporabni, saj niso imeli dovoljšne kapacitete pomnilnika, da bi lahko shranili večjo količino fotografij. Prav tako same fotografije niso bile dovolj kakovostne. Tako je bilo vse, dokler Apple leta 2007 ni izdal svojega prvega iPhona. Takrat je telefon postal tudi orodje za fotografiranje. Iphone je lahko posnel kakovostno fotografijo, ki jo je lahko pošiljal naprej. Telefon pa je bil tudi dovolj zmogljiv, da je lahko prejemal fotografije.

2.3 Prvi telefon z možnostjo snemanja

Popular Photography ugotavlja, da je prvi telefon, ki je lahko posnel in shranil posnetke, bil Nokia N90. Telefon je na trg prišel leta 2005. Imel je resolucijo 352 × 416 ter 31 MB

pomnilniškega prostora, kar je takrat pomenilo veliko. Posnetki so bili narejeni v formatu 3GP, 352 × 388 slikovnih pikslov (Popular Photography, 1984).

Slika 5: Nokia N90

Vir: (https://www.phonearena.com/phones/Nokia-N90_id1230)

Čok ugotavlja, da si danes težko predstavljamo življenje brez telefona s kamero in možnostjo snemanja. Telefoni namreč že več kot desetletje ponujajo tako možnost snemanja kot fotografiranja ter prenašanja in pošiljanja posnetkov. Prav tako so sami posnetki v primerjavi s prvimi telefoni kakovostnejši in uporabnejši. V marsikaterih primerih telefon zamenja že kamero in snemalca (Čok, Digitalna kinematografija, 2022).

Kako zelo zmogljive so postale kamere v telefonih, je dokazal tudi režiser Sean Baker, ki se je pri snemanju filma Tangerine odrekel klasični snemalni tehniki in filmsko zgodbo upodobil s pametnim telefonom podjetja Apple.

4 ANALIZA ANKETE

Anketno raziskavo smo opravili s pomočjo anketnih vprašalnikov. Pripravili smo elektronsko anketo, ki smo jo poslali ljudem, starim 20–50 let, ki so naše potencialne stranke. Anketa je obsegala 11 vprašanj zaprtega tipa. Anketiranci so imeli na voljo odgovore, pri katerih so se morali odločiti le za en odgovor. Če jim noben odgovor ni ustrezal, so svoj odgovor lahko napisali v postavko 'drugo'. Anketo je izpolnilo 53 anketirancev.

Anketiranje je trajalo od 13. 9. do 6. 10. 2023. Vsi podatki, prikazani v tabelah, so pridobljeni iz anketnega vprašalnika in so lasten vir.

4.1 Vprašanja

Tabela 1: Prikaz rezultatov prvega vprašanja

1. Ali se odločate za snemanje družinskih praznikov (krsti, obhajila, birme, poroke, rojstni dnevi)?		
Možni odgovori	**Število odgovorov**	**%**
Da.	34	64
Ne.	19	36
SKUPAJ	53	100

Vir: (Anketni vprašalnik, lastni vir)

Najprej nas je zanimalo, ali se ljudje sploh še odločajo za snemanje družinskih praznikov. Več kot polovica anketiranih (64 %) je pritrdilo, kar pomeni, da se odločajo za snemanje družinskih praznikov.

Ker nas je zanimalo, zakaj se oz. zakaj se ne odločajo za snemanje družinskih praznikov, smo prvemu vprašanju dodali pojasnilo, zakaj so se odločili za tak odgovor.

Tabela 2: Prikaz rezultatov podvprašanja za vse, ki so na prvo vprašanje odgovorili pritrdilno

Če ste na prvo vprašanje odgovorili pritrdilno, zakaj?		
Možni odgovori	**Število odgovorov**	**%**
Posnetki so narejeni za spomin.	34	64
Posnetki so narejeni za objavo na družbenih omrežjih.	0	0
Drugo.	0	0
SKUPAJ	35	64

Vir: (Anketni vprašalnik, lastni vir)

Največ anketirancev se za snemanje družinskih praznikov odloči, ker so posnetke narejeni za spomin. Anketa kaže, da je teh kar 64 %.

Tabela 3: Prikaz rezultatov podvprašanja za vse, ki na prvo vprašanje niso odgovorili pritrdilno

(Če na prvo vprašanje niste odgovorili pritrdilno, zakaj?		
Možni odgovori	**Število odgovorov**	**%**
Praznike raje doživimo pristno, brez snemanja.	14	28
Ni nam dovolj pomembno, da bi snemali.	2	4
Drugo.	2	4
SKUPAJ	19	36

Vir: (Anketni vprašalnik, lastni vir)

Odgovori, ki smo jih pridobili pri odgovoru 'drugo':

– Mama vse fotografira/snema.

– Sami ob takšnih priložnostih dovolj kakovostno posnamemo s telefoni.

Manj kot polovica (28 %) anketirancev se za snemanje družinskih praznikov sploh ne odloči, saj praznike raje doživijo pristno, brez snemanja. Dva anketiranca, ki se za snemanje družinskih

praznikov ne odločata, sta pod navedbo vzroka navedla, da praznike snema mama oz. ob takšnih priložnostih posnamejo s telefonom dovolj kakovostno.

Tabela 4: Prikaz rezultatov drugega vprašanja

2. Koga najraje uporabite za snemanje družinskih praznikov?		
Možni odgovori	**Število odgovorov**	**%**
Profesionalnega snemalca.	13	25
Znanca, ki ima fotoaparat.	17	32
Mobilni telefon.	23	44
SKUPAJ	53	100

Vir: (Anketni vprašalnik, lastni vir)

Največ anketirancev za snemanje družinskih praznikov uporabi mobilni telefon (44 %). Ta podatek je skrb vzbujajoč, saj pomeni, da nas lahko pametni telefoni hitro nadomestijo.

Tabela 5: Prikaz rezultatov tretjega vprašanja

3. Bi se odločili za najem profesionalnega snemalca za snemanje družinskega praznika?		
Možni odgovori	**Število odgovorov**	**%**
Da.	27	51
Ne.	26	49
SKUPAJ	53	100

Vir: (Anketni vprašalnik, lastni vir)

Na vprašanje, ali bi se odločili za najem profesionalnega snemalca, je 51 % anketirancev odgovorilo pritrdilno. To je za snemalce spodbuden rezultat, a 49 % anketirancev se ne bi odločilo za najem. Tako bi se morali vprašati, kaj je treba spremeniti, da bi prepričali tudi te osebe.

Tabela 6: Prikaz rezultatov četrtega vprašanja

4. Kateri dejavniki vplivajo na odločitev, ali boste za družinski praznik najeli snemalce?		
Možni odgovori	**Število odgovorov**	**%**
Pomembnost praznika.	32	60
Cena.	10	19
Za najem se ne odločamo .	11	21
Drugo.	0	0
SKUPAJ	53	100

Vir: (Anketni vprašalnik, lastni vir)

Na vprašanje, kateri dejavnik vpliva na odločitev, ali bodo za družinski praznik najeli snemalca, je 60 % anketirancev odgovorilo, da je odvisno od pomembnosti praznika. Takšen rezultat smo pričakovali, saj menimo, da niso vsi družinski prazniki enako pomembni.

Tabela 7: Prikaz rezultatov petega vprašanja

5. Kje iščete snemalce?		
Možni odgovori	**Število odgovorov**	**%**
Družbena omrežja.	5	9
Priporočila prijateljev.	16	30
Snemalci iz domačih krajev.	8	15
Ne iščemo jih, posnamemo se sami.	23	45
Drugo.	1	2
SKUPAJ	53	100

Vir: (Anketni vprašalnik, lastni vir)

Odgovori, ki smo jih pridobili pri odgovoru 'drugo':

Vse našteto.

45 % anketirancev snemalcev za snemanje družinskih praznikov sploh ne išče, saj se raje posnamejo sami. Menimo, da to ni spodbuden podatek in da moramo na tem področju nekaj spremeniti, da se bodo ljudje odločili za najem snemalca in se ne bodo posneli sami.

Tabela 8: Prikaz rezultatov šestega vprašanja

6. Kateri dejavniki vplivajo na vašo odločitev pri izbiri profesionalnega snemalca za snemanje družinskih praznikov?		
Možni odgovori	**Število odgovorov**	**%**
Portfolia.	3	6
Cena.	29	55
Priporočila prijateljev.	14	32
Poznanstva.	4	8
SKUPAJ	53	100

Vir: (Anketni vprašalnik, lastni vir)

Na vprašanje, kateri dejavniki vplivajo na odločitev pri najemu profesionalnega snemalca, je 55 % anketirancev odgovorilo, da je to cena. Zanimivo je, da ima cena pri izbiri snemalcev še vedno veliko vlogo.

Tabela 9: Prikaz rezultatov sedmega vprašanja

7. Ali vam je pri najemu snemalca za snemanje družinskih praznikov pomembnejša cena ali kakovost?		
Možni odgovori	**Število odgovorov**	**%**
Cena.	8	15
Kakovost.	45	85
SKUPAJ	53	100

Vir: (Anketni vprašalnik, lastni vir)

Pri najemu snemalca za snemanje družinskih praznikov je 85 % anketirancev pomembnejša kakovost. Ta podatek je v primerjavi s prejšnjim vprašanjem izjemno zanimiv, saj je na prejšnje vprašanje več kot polovica anketirancev odgovorila, da o najemu nekega snemalca odloča cena.

Tabela 10: Prikaz rezultatov osmega vprašanja

8. Kako ocenjujete kakovost posnetkov s svojim mobilnim telefonom glede na posnetke profesionalca?		
Možni odgovori	**Število odgovorov**	**%**
Pomembnost praznika. Posnetki so enako kakovostni.	2	4
Posnetki s telefonom so sicer manj kakovostni, a so v redu.	29	55
Profesionalni posnetki so kakovostnejši.	22	42
SKUPAJ	53	100

Vir: (Anketni vprašalnik, lastni vir)

Na vprašanje glede kakovosti posnetkov je 55 % anketirancev odgovorilo, da so posnetki s telefonom sicer manj kakovostni, a so v redu.

Menimo, da se ljudje zavedajo slabše kakovosti posnetkov s telefonom, a se raje odločijo za to alternativo, ker je cenovno dostopnejša.

Tabela 11: Prikaz rezultatov devetega vprašanja

9. So cene profesionalnih snemalcev previsoke glede na to, kaj prejmete za to?		
Možni odgovori	**Število odgovorov**	**%**
Da.	29	55
Ne.	24	45
SKUPAJ	53	100

Vir: (Anketni vprašalnik, lastni vir)

Na vprašanje, ali so cene profesionalnih snemalcev previsoke glede na to, kaj prejmejo za to, je več kot polovica (55 %) anketirancev odgovorila pritrdilno.

Menijo, da bi kot snemalci morali ljudem bolje pojasniti svoje delo in stvari, ki jih prejmejo za določeno ceno. Prav zaradi tega ljudje menijo, da so storitve predrage. Prav tako bi cene morali prilagoditi, da bi bile enake pri vseh snemalcih. Tako ne bi nekateri delali pod ceno in s tem izpodbijali druge snemalce.

Tabela 12: Prikaz rezultatov desetega vprašanja

10. Katere storitve bi vas najbolj zanimale za snemanje družinskega praznika?		
Možni odgovori	**Število odgovorov**	**%**
Fotografiranje.	22	42
Fotografiranje in snemanje.	31	58
Snemanje.	0	0
Prenos v živo.	0	0
Drugo.	0	0
SKUPAJ	53	100

Vir: (Anketni vprašalnik, lastni vir)

Za snemanje družinskih praznikov bi 58 % anketirancev najbolj zanimala snemanje in fotografiranje.

Tabela 13: Prikaz rezultatov enajstega vprašanja

11. Kako bi ocenili razpoložljivost profesionalnih snemalcev za družinske praznike v vaši okolici?		
Možni odgovori	**Število odgovorov**	**%**
So dostopni.	31	58
Niso dostopni.	5	9
Sploh jih ne poznam.	17	32
SKUPAJ	53	100

Vir: (Anketni vprašalnik, lastni vir)

Na vprašanje, kako bi ocenili razpoložljivost profesionalnih snemalcev za družinske praznike v vaši okolici, je 58 % anketirancev odgovorilo, da so dostopni.

Menimo, da je to dokaj pozitiven odgovor. Ljudje poznajo snemalce iz domače okolice. Če so jim dovolj dostopni, se bodo prej odločili za najem tega kot za nekoga izven okoliša.

4.2 Končna analiza ankete

Po pregledu celotne ankete smo opazili, da ljudje raje družinske praznike snemajo s telefonom, kot da bi najeli profesionalnega snemalca. Ljudem je sicer pomembna kakovost posnetkov, a ima pomembno vlogo pri odločitvi za najem profesionalnega snemalca še vedno cena. Menimo, da bo snemalec s kakovostnejšimi posnetki, ki svoje delo prodaja dražje, lahko ostal brez strank samo zaradi cene. Prav tako je prisotna še težava, da nekateri snemalci svoje delo prodajajo pod ceno. Menimo, da bi morali uvesti cenovni razred glede na kakovost posnetkov. Tako bodo ljudje vedeli, kakšno kakovost prejmejo za določeno ceno, pod ceno pa tako ne bi opravljal dela več nihče. Ljudem bi morali pojasniti tudi, kaj prejmejo za določeno ceno in koliko dela je vloženega, saj ugotavljamo, da jim to ni najbolj razumljivo. Prav tako veliko ljudi družinske praznike snema s telefoni. Menimo, da bi morali uvesti neko alternativo, ki bi ljudi pritegnila k najemu profesionalca namesto uporabe telefonov.

4.3 Hipoteze

Prva hipoteza, ki smo si jo zastavili:

– Ljudje se odločijo za najem profesionalnega snemalca za snemanje družinskih praznikov zaradi pomanjkanja tehničnega znanja in sposobnosti.

To hipotezo lahko ovržemo, saj smo ob anketi ugotovili, da to ne velja. Ljudje se za najem profesionalnega snemalca namreč odločajo glede na pomembnost praznika. V nekaterih primerih najamejo snemalca, v nekaterih primerih pa posnamejo sami s pametnim telefonom.

Druga hipoteza, ki smo si jo zastavili:

– Ljudje se ne odločajo za snemanje družinskih praznikov zaradi čezmerne odvisnosti tehnologije in želje po neposrednem doživljanju brez motenj snemalca.

Ta hipoteza ne velja, saj se nekateri ljudje ne odločajo za snemanje. Sami prazniki jim namreč niso dovolj pomembni, da bi jih posneli. Nekateri pa se ne odločajo za snemanje, saj s telefonom posnamejo sami ali pa jih posname znanec s fotoaparatom.

Tretja hipoteza, ki smo si jo zastavili:

– Zaradi razvitosti tehnologije v pametnih telefonih se ljudje ne odločijo za najem snemalne ekipe.

To hipotezo lahko potrdimo. Večina pametnih telefonov ima danes vgrajene dovolj dobre kamere, ki posnamejo kakovostno. Dandanes pa ima pametni telefon že skoraj vsak. Posledično je ljudem tudi cenovno ugodnejše, da posnamejo sami s telefonom, kot da bi naročili profesionalnega snemalca. Prav tako imajo telefoni vgrajene številne funkcije, ki omogočajo boljše in kakovostnejše snemanje, kot je bilo to nekoč, ko ta tehnologija ni bila dostopna.

Četrta hipoteza, ki smo si jo zastavili:

– BTEC 2023 »Umetnost, oblikovanje in dobro počutje«

Snemanje videov spada pod umetnost, saj morajo snemalci biti nadarjeni za snemanje, da dobijo idejo za kadre in posnetke. Ljudem je pomembno, da je video kakovosten, saj jim posnetek vzbudi lepe občutke, spomine in dobro počutje. Če je video slabe kakovosti, ne bo imel želenega učinka. Izjema so videi iz preteklosti, ki v ljudeh vzbujajo nostalgijo. Tudi oblikovanje je del videa. Ta del spada bolj v montažo, saj se takrat izvaja največ popravkov. Celoten video se

oblikuje, popravlja se uvodna in zaključna špica. Dodajamo lahko številne učinke. Prav tako pa se s kreiranjem barvne korekcije kaže ustvarjalnost, saj jo vsak izvede na svoj način.

5 BTEC 2023 »UMETNOST, OBLIKOVANJE IN DOBRO POČUTJE«

Pod umetnost štejemo veliko stvari. Z njo po navadi izražamo ustvarjalnost, kreativnost, čustva, občutke in sebe. To se dogaja tudi pri video produkciji, saj snemalec v vsak posnetek vloži delček sebe in se skozenj izraža. V nekaterih delih je ta ustvarjalnost izrazitejša, a je to odvisno od več različnih dejavnikov, vendar najpogosteje od same stranke. Ta se namreč odloča glede zahtev in 'svobode', ki bo jo sam snemalec imel. Pri tem je tudi pomembno, da snemalec loči dobre kadre od slabih, da zna ljudi in predmete postaviti v sam kader in pri tem podati bistveno sporočilo. Seveda pa vsak snemalec z leti izkušenj razvije 'svoj slog' snemanja, dela in samega oblikovanja videov. Posledično je pomembno, da ima vsak ustvarjeno portfolio, saj s tem pokaže svojo konstantnost in pretekle projekte. Tako se najbolje pokaže tudi sam slog, posledično pa se lahko stranka odloči, ali ji ta ustreza.

Pri video produkciji je dobro počutje ključnega pomena. Po navadi snemalno ekipo sestavlja več ljudi. Če v ekipi en član izstopa oz. ni vključen, nastanejo težave, saj snemalci veliko časa preživijo skupaj. Delo v sproščeni in povezani ekipi poteka bolje. Posledično se tudi stranke in modeli v družbi snemalcev bolje počutijo. Če so sproščeni, so tudi posnetki kakovostnejši, saj ljudje ne delujejo prisiljeno. Vsak snemalec se mora zavedati, da je ustvarjanje dobrega vzdušja ključnega pomena.

Pri posnetkih je pomembno, da so dinamični in zanimivi. Gledalec se pri ogledu ne sme dolgočasiti, posnetek pa mora biti narejen tako, da ima gledalčevo pozornost. Če bo gledalec ob ogledu vse razumel in prejel, kar je iskal, bo tudi zadovoljen. Vsak snemalec se sreča tudi s snemanjem ljudi, ki niso modeli. Tudi takrat je treba biti pozoren na dobro počutje. Pri snemanju ljudi je to namreč ključno, saj bodo le tako posnetki čudoviti. Prav tako mora biti snemalec pozoren, da ne posega preveč v osebni prostor ljudi. Če se to zgodi, je bolje, da jih o tem opozori oz. vpraša.

Oblikovanje se v večini primerov dogaja v postprodukciji. Tako je treba urediti posnetke, da bodo privlačni za gledalce. V nekaterih primerih je treba dodati tudi logotipe podjetij. Ti morajo biti vstavljeni estetsko, da ne pokvarijo samega posnetka. Prav tako se veliko oblikovanja dogaja pri barvni korekciji. Vsak ima namreč drugačen slog in način dela, zato se barvne korekcije od montaže do montaže razlikujejo. Tu se pokaže največ ustvarjalnosti. Pri barvah je pomembno, da imamo 'občutek' za te, sicer barve ne bodo pravilno popravljene.

6 IZDELEK

6.1 Opis projekta

Za svoj projekt v okviru diplomskega dela smo izbrali minutni video. V tem posnetku bi radi pokazali znanje, ki smo ga med študijem pridobili, ter svojo okolico (Jeruzalem), ki ni tako znana ljudem iz drugih koncev Slovenije. Smo namreč iz prekrasnih krajev, ki jih premalo cenimo in promoviramo. Veliko ljudi iz teh krajev snema in fotografira v tujini ali v drugih krajih, medtem ko imamo pred seboj prekrasno pokrajino, ki si zasluži več pozornosti. Posneli smo minutni video. Vanj smo vključili tako posnetke, ki so posneti ročno s kamero, kot posnetke, narejene z dronom. Tako smo pokazali drugačno perspektivo. Prav tako želimo pokazati, da so lahko dobri posnetki tudi v domačem okolju in da je to treba bolj ceniti ter izkoristiti. Cilj videa je prikaz lepote, ki je okrog nas (v tem primeru Jeruzalema), in vabilo snemalcem in fotografom, da poskušajo posneti svoje kraje.

6.2 Izdelava sinopsisa za video projekt

Pri pisanju sinopsisa smo želeli ohraniti preprostost. Zapisali smo si bistvene podatke, ki so lahko v pomoč in usmeritev pri snemanju, obenem pa smo se izogibali odvečnim podrobnostim.

1. kader: Zastave pred dvorcem.
2. kader: Jekleni okvir z napisom.
3. kader: Kamera se premakne skozi okvir.
4. kader: Dron se dviga nad dvorcem in cerkvijo (prikaz okolice).

Slika 6: Izsek iz videa 1

Vir: (Lastni vir)

5. kader: Polkrožni obrat kamere nad dvorcem (prikaz okolice).

6. kader: Dvorec in cerkev od zgoraj s sprednje strani (spust).
7. kader: Dvorec in cerkev od zgoraj v celoti.

Slika 7: Izsek iz videa 2

Vir: (Lastni vir)

8. kader: Cerkev (zasuk z leve proti desni).
9. kader: Dron mimo cerkve prikaže pokrajino za dvorcem.

Slika 8: Izsek iz videa 3

Vir: (Lastni vir)

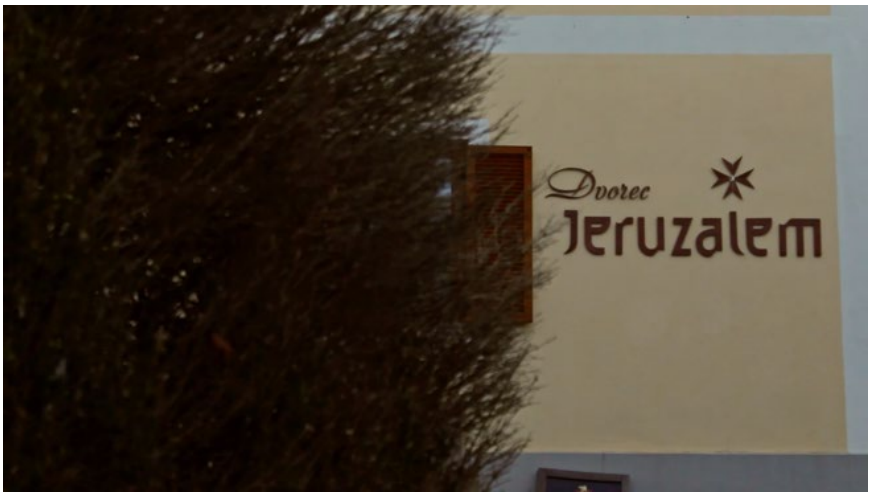
10. kader: Prikaz zahodne strani dvorca.
11. kader: Top down premik nad dvorcem.

Slika 9: Izsek iz videa 4

Vir: (Lastni vir)

12. kader: Top down spuščanje na tla.
13. kader: Zvonik (spust).
14. kader: Dvorec (napis).

Slika 10: Izsek iz videa 5

Vir: (Lastni vir)

15. kader: Celotna cerkev (dvig).
16. kader: Vhod v cerkev.
17. kader: Zadnja stran cerkve.

Slika 11: Izsek iz videa 6

Vir: (Lastni vir)

18. kader: Dvorec z zadnje strani.
19. kader: Detajl grozd.
20. kader: Posnetek celotnega grozdja.

Slika 12: Izsek iz videa 7

Vir: (Lastni vir)

21. kader: Detajl listje grozda.
22. kader: Gorice pred dvorcem (dvig).
23. kader: Gorice od zgoraj (zasuk).

Slika 13: Izsek iz videa 8

Vir: (Lastni vir)

24. kader: Dvorec v sončnem zahodu.

6.3 Lokacija

Ker smo snemali na lokaciji, ki velja kot znamenitost kraja, posebnega dovoljenja za snemanje na tleh nismo potrebovali. Pri snemanju z dronom smo potrebovali dovoljenje za spust drona, ki smo ga prejeli od lastnika dvorca.

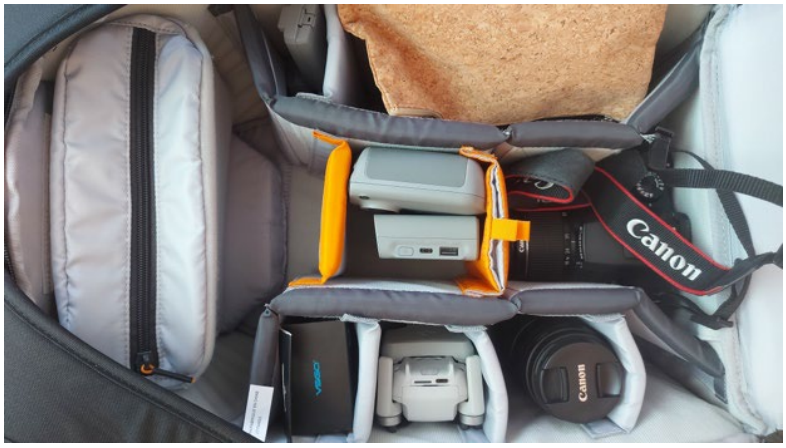

Slika 14: Lokacija

Vir: (Lastni vir)

6.4 Oprema

Vsi posnetki so bili narejeni s kamerama Canon 650D, Canon EOS 130D in dronom DJI Mavic mini 2.

Slika 15: Oprema

Vir: (Lastni vir)

6.5 Načrt izvedbe

Pred odhodom na snemanje bomo pregledali vso opremo. Zatem se bo dan pred odhodom oprema pripravila za snemanje in pot do kraja snemanja.

Za samo izvedbo si bomo vzeli 3 dni, saj je treba posneti z dronom. Tako imamo več časa v primeru slabega vremena in za same posnetke, da bodo ti kakovostnejši.

Prvi dan se bomo zgodaj zjutraj odpravili na pot. Ob prihodu si bomo ogledali teren in izbrali natančne lokacije snemanja. Prvi dan bo poudarek predvsem na jutranjem snemanju, da pridobimo največ jutranjih kadrov.

Drugi dan se bodo snemali kadri čez dan in zaključni kadri zvečer. Poudarek večernega snemanja bo posnetek sončnega zahoda.

Tretji dan je dodaten, in sicer v primeru, da bi morali snemanje ponoviti ali da snemanja določenega dne ni mogoče izvesti. Če zapletov ni, se bo tretji dan začela montaža in obdelava videov.

Zatem sledijo trije dnevi obdelave in montaže posnetkov. Po montaži potrebujemo dan za ponovni pregled, zaključne popravke in zadnjo različico posnetka.

6.6 Finančni načrt

Projekt bomo izvedli v lastni režiji, zato bomo stroške poravnali sami. V primeru odkupa videa oz. predvajanja v komercialne namene smo pripravili tudi finančni načrt.

Tabela 16: Finančni načrt

Finančni načrt			
Storitev/izdelek	**Cena**	**Količina**	**Skupaj**
Produkcija	97,6 € na dan	3	293,80 €
Postprodukcija	1,12 € (amortizacija na uro)	11	12,32 €
Ekipa	100 € na dan	3	300,00 €
Obdelava	50 € na uro	11	550,00 €
Drugi stroški			48,16 €
CENA PROJEKTA			1.204,28 €
DDV			264,94 €
SKUPAJ Z DDV			**1.469,22 €**

Vir: (Lastni vir)

6.7 Končno poročilo

Menimo, da sama izvedba projekta ni lahka. Čeprav projekt ni obsežen, je zahteven. Menimo, da smo se ga lotili prav, saj je potekal brez večjih zapletov. Težave nam je povzročal predvsem močan veter, ki je onemogočal spuščanje drona. Prav tako je prvi snemalni dan deževalo, tako da nismo mogli posneti veliko. Opazi se tudi, da ni bilo vse dni sončno in posnetki niso enaki. Težave so se pojavile tudi v montaži, saj nismo imeli vse opreme. Izjemno bi bilo, če bi za posnetke, ki smo jih snemali ročno, uporabljali stabilizator. Te možnosti nismo imeli, zato so se posnetki tresli in jih je bilo treba stabilizirati v postprodukciji. Prav tako smo na nekaterih posnetkih morali odpraviti pojav šuma. Za to smo potrebovali precej časa, saj je bilo treba opraviti kar nekaj dela. Projekt smo nato izpeljali brez večjih težav. Težave, ki so se pojavile, pa smo odpravljali sproti.

Ob izdelavi projekta smo se veliko novega naučili. Ugotovili smo, da sama organizacija projekta ni lahka naloga. Že postopek do same ideje je težek. Nato je treba idejo še razviti in uresničiti. Ob tem je treba upoštevati številne dejavnike. Ugotovili smo, da je sama organizacija

ključnega pomena, saj si tako pripravljen na vse. Tako se v primeru težav ve, kje jo je treba odpravljati. Ko se na projekt pripravljaš, prihraniš čas. Tako ga ostane več za izvedbo. Prav tako je treba paziti na stroške, saj jih lahko hitro presežeš, ter na sam časovnik.

Menimo, da smo snemanje izvedli po najboljših močeh. S številnimi popravki bi samo snemanje bilo boljše, posledično pa bi bil boljši tudi končni izdelek. Popravljati bi lahko začeli že na začetku. V veliko korist bi nam bilo, če bi pred izvedbo projekta pregledali več promocijskih videov, ki prikazujejo stavbe in pokrajine, in jih bolje analizirali. Tako bi lahko izdelek bolje razvili in se na snemanje bolje pripravili. Preverili bi lahko več kadrov in tako pridobili boljše ideje za kadre, ki jih bomo posneli.

Pri montaži (pri color gradingu) bi potrebovali precej več vaj in prakse, saj barve niso na ravni, na kateri bi lahko bile, če bi imeli več znanja. Prav tako bi sam color grading bil učinkovitejši, če bi delo bilo bolje organizirano in posnetkov ne bi posneli v različnih vremenskih pogojih. Tako barve niso popolnoma kombinirane, kot bi bile, če bi posnetki bili posneti v enakih svetlobnih pogojih.

6.8 Trženje in promocija

Kratki video bi lahko promovirali s pomočjo plakatov. Prav tako bi svoj posnetek lahko promovirali na družbenih omrežjih. Objava videa na Instagramu in uporaba 'pravih hashtagov' bi lahko sprožila večjo prepoznavnost in s tem nove projekte. Video bi lahko promovirali tudi na YouTubu. Prav tako bi lahko ustvarili tematski dogodek. Posnetek bi lahko poslali tudi različnim medijskim hišam v Sloveniji in tujini, ki prikazujejo naravo in kraje, da bi tako dosegli širši trg. Lahko bi sodelovali z lokalnimi institucijami in tako dosegli širšo javnost. Prav tako bi se v primeru nadaljevanja takšnih projektov ta posnetek uporabljal kot referenca in bi bil vključen v portfolio.

Povezava do izdelka: *https://www.youtube.com/watch?v=uRMcFYX9WKA*.

7 SKLEP

Na začetku pisanja diplomskega dela smo si zastavili več različnih ciljev. Najpomembnejši cilj pa je bil, da bolje spoznamo trg dela in način približevanja, pridobivanja in obdržanja strank. Z diplomskim delom in raziskavo smo to znanje poglabljali in se učili. Ob tem menimo, da smo ta cilj tudi dosegli. Trg dela se še vedno spreminja, zato je pomembno, da mu v prihodnje sledimo.

Pred začetkom raziskovanja, ki smo ga naredili v okviru diplomskega dela, smo si postavili hipoteze. **Prva hipoteza (H1)** je bila, da se ljudje odločajo za najem profesionalnega snemalca za snemanje družinskih praznikov zaradi pomanjkanja tehničnega znanja in sposobnosti.

To hipotezo smo po pregledu ankete ovrgli, saj smo ugotovili, da ne velja. Ljudje se za najem profesionalnega snemalca za snemanje družinskih praznikov namreč odločajo glede na pomembnost praznika. Za snemanje poroke se bodo tako prej odločili za najem profesionalnega snemalca kot pa za rojstni dan.

Druga hipoteza (H2) je bila, da se ljudje ne odločajo za snemanje družinskih praznikov zaradi čezmerne odvisnosti tehnologije in želje po neposrednem doživljanju brez motenj snemalca.

Tudi to hipotezo smo ob pregledu ankete ovrgli. Ugotovili smo namreč, da se ljudje v nekaterih primerih ne odločajo za najem profesionalnega snemalca, saj jim praznik ni dovolj pomemben in se zato posnamejo sami. V nekaterih primerih pa se odločijo za najem snemalca.

Tretja hipoteza (H3) je bila, da se ljudje zaradi razvitosti tehnologije v pametnih telefonih ne odločajo za najem snemalne ekipe.

To hipotezo smo ob pregledu ankete potrdili. Danes ima namreč skoraj vsaka oseba pametni telefon. Sama tehnologija kamer v pametnih telefonih je z leti tako napredovala, da lahko danes skoraj z vsakim pametnim telefonom posnamemo relativno kakovostno. Posledično se zaradi cenovne ugodnosti veliko ljudi odloči, da se bodo posneli s telefoni, kot da bi naročili profesionalnega snemalca.

Veliko ljudi meni, da delo snemalca ni delo, saj lahko vsak to posname. Dandanes je oprema dostopnejša, kot je bila v preteklosti. Menimo, da mora imeti dober snemalec veliko več znanja kot samo to, da zna prižgati kamero in pritisniti gumb za snemanje.

Ob pisanju diplomskega dela smo ugotovili, da je delo snemalca v nekaterih primerih premalo cenjeno. Številni menijo, da snemalce lahko nadomesti uporaba telefona in da lahko s pametnimi telefoni posnamejo skoraj enako kakovosten material kot snemalci s profesionalno kamero. Ob anketi smo ugotovili, da ni tako in da nas pametni telefoni najverjetneje ne bodo nadomestili še nekaj časa, če se bomo znali situaciji prilagoditi. Prav tako bomo morali najti alternative, s katerimi bomo pridobili stranke in jih tudi obdržali. Menimo, da bi kot snemalci lahko posneli več posnetkov BTS (behind the scenes) in tako svojim strankam pokazali, kako nastane odličen posnetek in koliko dela je vloženega. Obenem bi jim tako bolje pojasnili, zakaj so nekateri posnetki dražji kot drugi.

Prav tako smo ugotovili, da snemalci potrebujejo več znanja in napredovanja, nekaj pa doda tudi primerna oprema. Ob pisanju diplomskega dela smo spoznali, da je organizacija samega dela polovica opravljenega projekta in da je ključnega pomena pri izvedbi projekta. Brez organizacije je izvedba projekta težka. Začne se namreč že pri ideji, ki mora biti izpopolnjena in pripravljena. Prav tako smo ugotovili, da samemu projektu veliko prispeva tudi montaža. Pri tej nam manjka še precej znanja in nadgradnje, še posebej pri color gradingu. Ker se smernice montaže ves čas spreminjajo, moramo tudi na tem področju ves čas raziskovati, napredovati in slediti trendom.

8 VIRI IN LITERATURA

Čok, R. (2022). *Digitalna kinematografija.* Ljubljana: JSKD.

Mikić, K. (1979). *Uvod u kino-amaterizem.* Zagreb: Kino savez Hrvatske.

Thompson, K. in Bordwell, D. (2009). *Svetovna zgodovina filma (tretja izdaja).* Ljubljana: Umco in Slovenska kinoteka.

Antonić, A. (1984). *Filmska kamera u rukama amatera.* Beograd: Tehnička knjiga.

Korpič, N. (2010). *Razstavna brošura.* Ormož: Pokrajinski muzej Ptuj-Ormož.

Makarovič, M. (1986). *Črna in Črnjani.* Črna na Koroškem: Občina Črna na Koroškem.

Gregory, T. (4. februar 2022). *The First Camera Ever Made: A History of Cameras*. Pridobljeno iz History Cooperative: https://historycooperative.org/first-camera-the-history-of-cameras/

Davidson, L. (28. oktober 2022). *Louis Le Prince: The Father of Cinematography Who Vanished*. Pridobljeno iz History Hit: https://www.historyhit.com/culture/louis-le-prince-the-father-of-cinematography-who-vanished/

A Very Short History of Cinema. (18. junij 2020). Pridobljeno iz Science and media museum: https://www.scienceandmediamuseum.org.uk/objects-and-stories/very-short-history-of-cinema#who-invented-cinema

(september 1984). Pridobljeno iz Popular Photography: https://books.google.si/books?id=ydhpDL1Tlh0C&pg=PA78&redir_esc=y#v=onepage&q&f=false

8.1 Viri slik

Kyocera VP-2010, https://historycooperative.org/first-camera-the-history-of-cameras/ (pridobljeno 29. 8. 2023).

Nokia N90, https://www.phonearena.com/phones/Nokia-N90_id1230 (pridobljeno 10. 9. 2023).

Eumigova kamera Viennette – ena prvih za novi format super-osem, https://kamerastore.com/cdn/shop/products/vilette-1-MN.jpg?v=1679558848&width=1445 (pridobljeno 10. 12. 2023).

PRILOGE

- Priloga 1: Anketa

Anketa

Pozdravljeni,
sem Maša Rubin, študentka Višje strokovne šole Academia, smer Medijska produkcija, modul Video produkcija. Prosim, izpolnite vprašalnik, saj bomo z njim ugotavljali, ali se ljudje še odločajo za najem snemalcev na družinskih praznikih. Vaše sodelovanje pri anketi je ključnega pomena, saj bomo s pridobljenimi podatki lahko kakovostno obdelali omenjeno temo.

Anketa je anonimna. Za izpolnjevanje boste potrebovali le nekaj minut. Zbrani podatki bodo uporabljeni le za potrebe izdelave diplomskega dela.

Za sodelovanje se vam iskreno zahvaljujemo.

Ali se odločate za snemanje družinskih praznikov (krsti, obhajila, birme, poroke, rojstni dnevi)?

- *Da.*
- *Ne.*
  - ***(Da). Zakaj?***
  - *Posnetki so narejeni za spomin.*
  - *Posnetki so narejeni za objavo na družbenih omrežjih.*
  - *Drugo.*

  - ***(Ne). Zakaj?***
  - *Praznike raje doživimo pristno, brez snemanja.*
  - *Ni nam dovolj pomembno, da bi snemali.*
  - *Drugo.*

Koga najraje uporabite za snemanje družinskih praznikov?

- *Profesionalnega snemalca.*
- *Znanca, ki ima fotoaparat.*
- *Mobilni telefon.*

Bi se odločili za najem profesionalnega snemalca za snemanje družinskega praznika?

- *Da.*
- *Ne.*

Kateri dejavniki vplivajo na odločitev, ali boste za družinski praznik najeli snemalce?

- *Pomembnost praznika.*
- *Cena.*
- *Za najem se ne odločamo.*
- *Drugo.*

Kje iščete snemalce?

- *Družbena omrežja.*
- *Priporočila prijateljev.*
- *Snemalci iz domačih krajev.*
- *Ne iščemo jih, posnamemo se sami.*
- *Drugo.*

Kateri dejavniki vplivajo na vašo odločitev pri izbiri profesionalnega snemalca za snemanje družinskih praznikov?

- *Portfolia.*
- *Cena.*
- *Priporočila prijateljev.*
- *Poznanstva.*

Ali vam je pri najemu snemalca za snemanje družinskih praznikov pomembnejša cena ali kakovost?

- *Cena.*
- *Kakovost.*

Kako ocenjujete kakovost posnetkov s svojim mobilnim telefonom glede na posnetke profesionalca?

- *Posnetki so enako kakovostni.*
- *Posnetki s telefonom so sicer manj kakovostni, a so v redu.*
- *Profesionalni posnetki so kakovostnejši.*

So cene profesionalnih snemalcev previsoke glede na to, kaj prejmete za to?

- *Da.*
- *Ne.*

Katere storitve bi vas najbolj zanimale za snemanje družinskega praznika?

- *Fotografiranje.*
- *Fotografiranje in snemanje.*
- *Snemanje.*
- *Prenos v živo.*
- *Drugo.*

Kako bi ocenili razpoložljivost profesionalnih snemalcev za družinske praznike v vaši okolici?

- *So dostopni.*
- *Niso dostopni.*
- *Sploh jih ne poznam.*